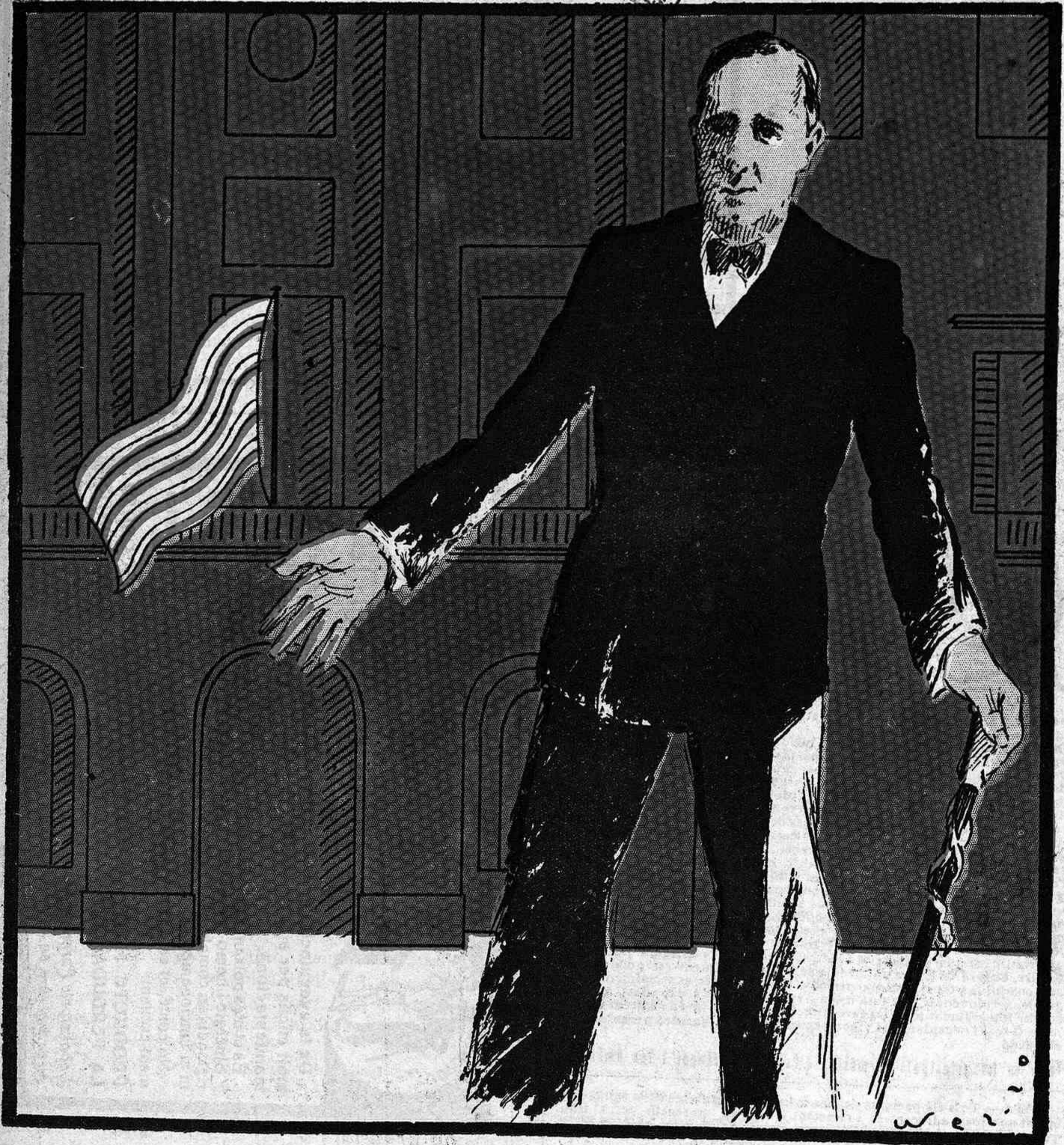

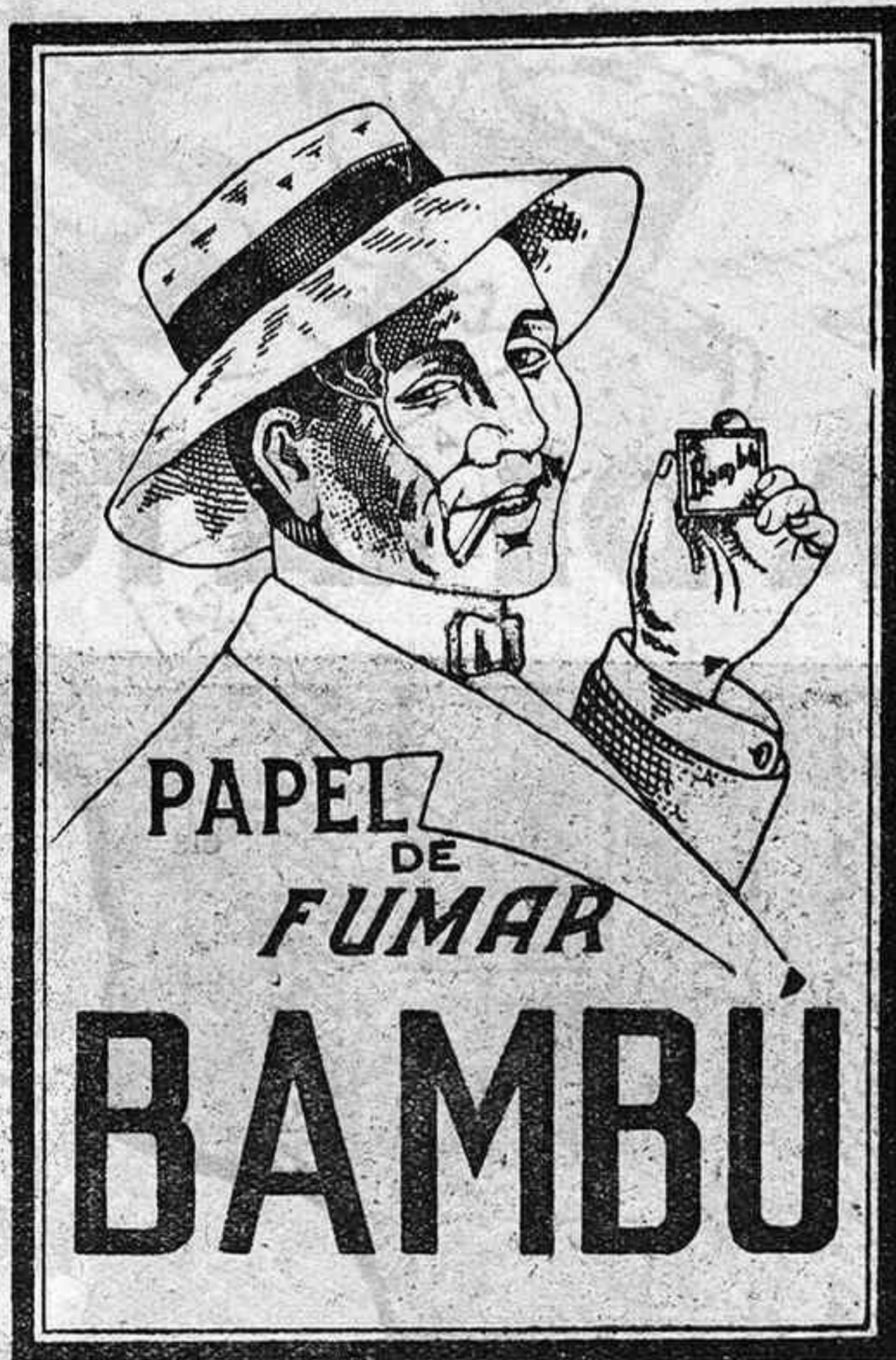
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

EL NOU BATLLE

Ara és hora, Consellers;
ara és hora de fer feina,

per quan vingui l'altre Juny
tenir-la ja tota feta.

VIES URINÀRIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Ele orragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrítils*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (variosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticaria*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Píldores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc. restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea*, (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, *de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o de debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franquex a **Oficina Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 5079, S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROTIL
Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Arrepentides, 8 - Tel. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

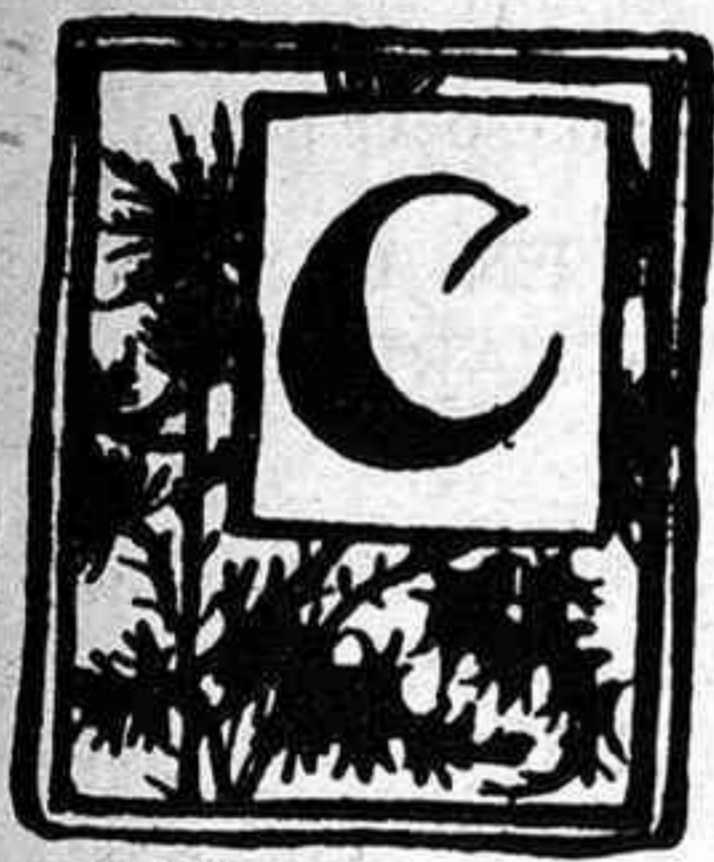
PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Ajuntament nou

COM que tot arriba, els ciutadans regidors elegits en les proppassades eleccions municipals han pres possessió de llurs llocs a l'Ajuntament. Manen la ciutat, tenen influència, i els Guàrdies Urbans, en passar pel portal de la Casa Gran, els faran una reverència.

Per a alguns d'ells, ésser regidor de l'Ajuntament de Barcelona devia entrellucar-se com una fita llunyanament desitjada. Amb un ínfim bagatget polític carregat a l'espatlla, amb actuacions no gaire albiradores fora de les quatre parets del casinet de barriada, arribar a regidor barceloní era un somni de les mil i una nits. L'entrada d'aquests a la Casa Gran desplegaria dintre seu un apoteosi amb més ulls rutilants que els que s'obren en les cues dels paons. A hores d'ara ja s'han fet l'inevitable xaquet i tenen a casa un capell de vuit reflexes.

N'hi haurà d'altres que, gats dels frares polítics, feia temps que se sentien regidors i coneixien en absolut la topografia de la Casa del Municipi. Repetidament candidats a tot, els fracassos els feien sentir més proper el dia de la victòria, com el jugador de rifa al qual la dissort del no treure li fa cercar amb doblat delit el dècim de la sort, segur de trobar-lo. Aquests —el cor eixamorit d'una dolça i confortant gaubança—, dos o tres dies abans de prendre possessió ja havien cercat dintre la casa els despatxets o despatxassos ullats; els despatxassos amb retrats a l'oli d'homes insignes o el despatxet, baix de sostre, amb un marc, que emmarcà la figura de l'ex-rei, tirat a un recó.

Hem de parlar també dels homes ja amb nom. Aquests hauran entrat a la Casa Gran com a casa seva, convençuts que el Jaume i el Fivaller del portal els han fet l'ullet en íntima camaraderia trapacera. D'uns a altres hi va la sola diferència de la carrossa a l'auto, i aquesta diferència encara culpa del temps, no culpa d'ells. A aquests els ha precedit algun fill, ja "enxufat" secretari, o algun parent que olora que ha de manar. Es natural que els grans homes portin peons d'avançada.

També hi haurà els qui creguerén venir per alts càrrecs, reduïts ara, per ensopagada electoral, albirada impossible, a paper secundari. Aquests, en lloc d'abaixar el cap com si el portal d'entrada fós petit per a ells, entrarien

amb el cap alt com desafiant amb la seva grandesa estomacada, la grandària del saló gòtic del Consistori. Quants projectes esfullats! Quanta eloqüència d'aixeta brillant, enfundada!

No hem d'oblidar els qui s'hi queden salvats del passat naufragi municipal, volem creure que per competència. No ho escatim en aquests dies de benevolença i tant de bo la futura actuació ens faci oblidar l'actuació passada. Aquesta ratlla de senyal va de l'un a l'altre banc. Aquests collegials de segon curs hauran rebut els companys de Consistori com els sorges veterans els que ingressen al quarter acabats d'arribar del poble.

Barreja heterogènia d'homes, que vol dir d'ambicions, els arrossegaran tantes directives com caps, i en dir caps no ens referim precisament a mentalitat sinó a closca!

De moment tothom té grans projectes efectius. "Ara, ara anirem alhora!" Però barrejats amb els projectes de bé general ja hi apunten les ambicions personalíssimes, traduïdes en discrepàncies; s'insinuen incompetències, dualitats, brega com la passada.

Que no resulti així, per bé de Barcelona! Que tant els enlluernats com els de nom amb ressò de popularitat, com els que han tingut sempre l'Ajuntament com una fita, com els rebaixats i abaixats, com els pescadors de canya municipal, es facin càrrec que l'hora és crítica.

L'Ajuntament, com palau d'engreixament i sojorn d'efectivitats, ha enlluernat molts politiquets amb cobejança d'una regidoria que ultrapassa gairebé sempre les millors canongies imaginades. Quants n'hi ha hagut que han deixat el seu segur per a llançar-se al "no-res" municipal, disposats a *sacrificar-se!*

Els qui heu entrat actualment al Municipi barceloní, regidors amb les butxaques buides i el clavell virolat de l'esperança en un recó de llavis, heu de tenir present que, amb els temps que corren, es pot entrar al Municipi per la porta i sortir-ne pel balcó. Hem passat dos anys de prova i de paciència. El poble desconfia i la misèria cada dia s'aferra més a les llars. Ja ningú no vol seguir esperant i aquesta vegada s'han fet promeses que no permeten els capgirells de l'adolescència. La vostra entrada a la Casa Gran, regidors nous, haurà pogut produir-vos sorpresa, plaer, satisfacció, vanitat, gaudi de desig satisfet, enlluernament, ganes de cridar: "ja hi sóc", deliri de grandeses. Però aquesta entrada us ha tirat damunt, com una xarxa de malla espessa, una responsabilitat. I en aquest any 1934 tenir una responsabilitat vol dir alguna cosa, car el moment és difícilíssim i poden venir maldades.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, com sempre, us dirà les veritats, regidors nous. Ésser esquerrana fins a la medulla no l'obliga a arcavotejar-vos. Ben al revés: l'obliga a assenyalar al poble i a vosaltres mateixos el que heu fet, el que feu i el que haviu de fer.

Que la vostra tasca sigui profitosa per a Barcelona i per a Catalunya, i que l'heterogènia i malgirbada barreja de dirigents municipals que formeu, sàpiga uniformar-se davant del perill i la responsabilitat esquerrana de l'hora.

I a treballar, ara, eficientment, vosaltres i nosaltres!

ELS ENAMORATS DE LES ESTADISTIQUES

Hi ha gent per a tot.

Un conegut nostre, ateneista, ha fet una estadística especial. Ha agafat una setmana els diaris barcelonins i ha comptat les vegades que contenen el nom de la gent cèlebre per una cosa o altra.

El qui més ha estat esmentat en els diaris de Barcelona, la darrera setmana és el senyor Companys (1.342 vegades). El segueix el senyor Cambó (1.112 vegades). Tenen votacions nodrides els senyors Carles Pi i Sunyer, Dencàs, Stavisky, Lerroux i Selves. Es comença a parlar de l'Ot. Hurtado (65 vegades). També s'ha parlat de Pere Comes (32 vegades. L'Ot, ja li passa al davant). Els senyors Pla i Vàchier tenen 29 citacions. En vindran d'altres.) També "Ricarditu", ha sortit 25 vegades. La premsa ens ha fet saber que vestia elegant i que pensava posar "una pensió per a homes sols". Els literats no tenen gaire sortida. En la setmana s'ha parlat 5 vegades de Carles Riba, 12 de l'Alfons Roure, 3 de Josep Maria de Sagarra.

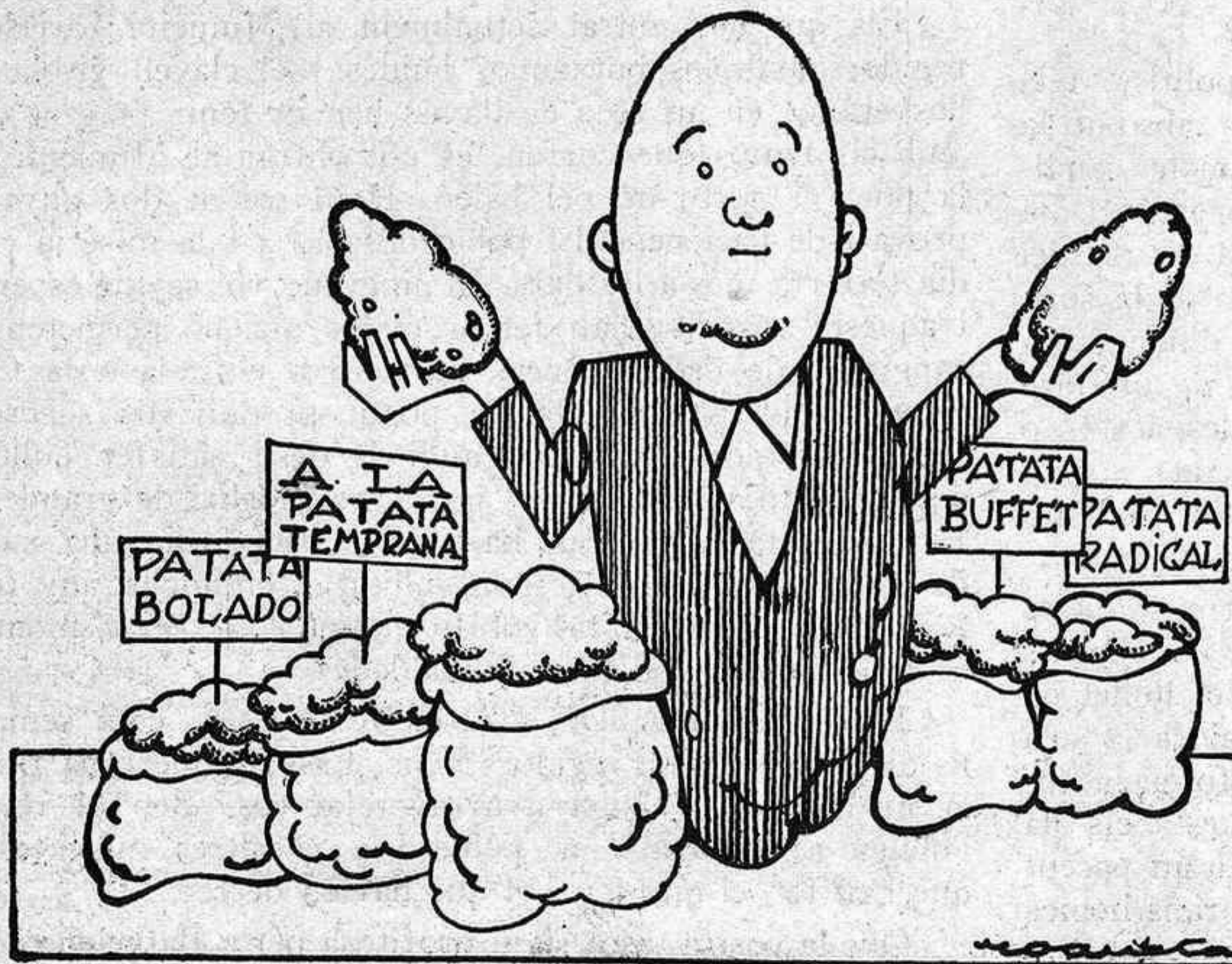
Deixem apart el senyor Peman, el reclam del qual fa abundantament la "Penya". En Mir, pintor, també ha estat citat (43 vegades). Tenen cites Ramon Llull, Eurípides i Carolina Otero. (Les deixem en el compte dels erudits). En Matutano ha vist publicada la seva biografia en el butlletí d'una Societat coral (així es comença). A la Irene Polo se li ha retret allò que va dir del noi Utrillo en la seva entrevista amb Antonia Mercè, "la senzilla gloriosa", com li deia la "ferma intervivadora". "El noi Utrillo és més "potiner" (emprat en el sentit d'home de "potins"), que l'Argentinita. La ballarina no sap cap xafarderia i el noi Utrillo en sap moltes." Citem de record.

L'estadística va seguint, serpejant i saborosa.

Deixem d'esmentar-la per no allargar-nos massa. Si algun personatge vol saber si hi és esmentat, que ens ho pregunti i el posarem en contacte amb l'ateneista amic, l'original estadístic.

LA FAMA

Es tracta de l'Ignasi Iglésies: "—Fou un gran poeta!"

El gran Matutano.

Jo vaig a l'Ajuntament a fer obra radical.....
...la patata apart.

"—Que pobre moriria!" — diu sospirant un dels que escolten.

"—Havia estat també Regidor de l'Ajuntament de Barcelona."

"—Si és així, ja devia fer els seus", replica el qui abans havia sospirat.

"—Es que Ignasi Iglésies, àdhuc essent Regidor de Barcelona, fou poeta! exclamà el qui primer ha parlat..."

No s'escolta cap més paraula. Però s'endevina que el qui ha sospirat i donat la rèplica, fa un comentari mut que es pot traduir així: "—Sí que badava, el pobre! Això no esdevé gaire!"

QUE ENS DIEU EN CESSAR DELS VOSTRES CARRECS MUNICIPALS?

El Doctor Jaume Aguadé. — Que us deixo el Doctor Cortés com representant meu en el Municipi. I que ja ho sabeu: Corts Catalanes, 464, primer, primera.

Joan Casanoves i Maristany. — Que des d'avui deixo d'ésser *vedette* municipal, la qual cosa no vol dir que deixi d'ésser *vedette* del Parlament. Jo, *vedette* sempre.

Pere Comes i Calvet. — En els meus temps de jove era partidari del "tot o res". Hi hagué un moment que gairebé vaig ésser-ho *tot*. Ara, amb això del *res*, passo. Em quedo *essent* el que pugui.

Josep Duran i Guàrdia. — Torno al cooperativisme i deixo amb gran recança l'auto i la mecanògrafa municipals. Ai l'auto i la mecanògrafa!!

Lluís Puig i Monné. — Després d'haver estat regidor, s'ha d'anar tirant de la rifeta.

Antoni Vilalta i Vidal. — Barcelona ha tingut l'encert i la bona sort de tornar-me a portar al Consistori. El que tots haurien de fer és "dejarme solo!"

Cassimir Giralt. — Sant Celoni m'espera amb la meva torreta oberta. Què és allò de "casa i hortet? Jo he dit sempre: "torra i jardí".

Miquel Ollé i Jové: Estiguin bons!

Joan Antoni de Güell i López. — Vaig a cercar països on els títols tinguin ressò: Amèrica del Centre, per exemple. D'avui endavant seré comerciant a Barcelona i comte a Guatemala.

Ferran de Sagarra i Castellarnau. —

Sóc dels que creuen que la Lliga treu avantatges municipals tant si mana com si no mana. Que ho digui l'afer del meu germà i els veterinaris.

Joaquim Xirau i Palau. — Ara no es dirà Xirau i Palau per ací, Xirau i Palau per allà: Ara es dirà: Pi i Sunyer per ací, Pi i Sunyer per allà.

Jaume Vinyals. — Que estic content de sortir per la mateixa escala per on vaig pujar. No sé si així ho podran dir els que ens substitueixen.

Martí Casals i Galceran. — Que vaig entrar essent el regidor desconegut i surto essent el mateix.

Joaquim Pellicena i Camacho. — Sóc dels que puguen: De reporter a director de diari, de director de diari a regidor, de regidor a diputat... i de diputat?... Tampoc Companys no podia esperar-ho!

Joan Lluhi i Vallescà. — No em parlin del Municipi. Allò és per als Vilaltes. Que no ho han vist que ja el feia parlar?... En Vilalta és el meu Robot!

Joaquim Ventalló. — Esser esquerre dona més que ésser jaumista. Ets un viu, Quimet Ventalló!

Josep Bertran i de Quintana. — On vaig? Qui sóc? A quin partit milito? Tal vegada ara em quedi temps per pensar-hi!

Enric Sànchez i Silva. — Volen dir que ja hem acabat? La regidoria "es un sueño".

Domènec Pla i Blanch. — Estic inventant un específic per revifar Barcelona. El donaré per injecció.

Josep Alomar i Estadas. — Gassol i jo portem encara cabellera. A ell, li ha valgut. A mi, no. Ell és dintre. Jo sóc fora. Sóc lliguer però ja fa dos mesos que malparlo de la Lliga.

Joan Domènec i Buscà. — Cercaré consol en els pops a la brasa!

Francesc Costa i Martí. — Estic molt content de poder-me treure el mort de sobre. He conegut la política. Uf!

Felip Solà de Cañizares. — Em va donar més nom la defensa del "Ricarditu" que tota la meua gestió municipal.

Josep Samblancat i Salanova. — Un radical aragonès ha passat per l'Ajuntament de Barcelona.

Ramon Marlés i Ferrés. — Venia a l'Ajuntament a fer la revolució. Sóc marxista. Admiro Largo Caballero. Ja la podridura envaeix el món!

Frederic Brassó i Villaret. — Ja s'ha acabat! Alabat sigui Déu.

Josep Cabré i Gelabert. — Per fi podré sortir d'aquesta meua malaltia

de tan llarga convalescència. El metge la qualifica de "cabreritis".

Manuel Santamaria. — Em sembla que aquesta vegada em donaran una llicència il·limitada. La meua història va del "Peonatge per Sant Andreu a la Glòria". Vaig entrar amb gorra i surto amb auto.

Josep Escofet. — Els de Vilanova i Geltrú no s'ho treuen del cap. Torna a ésser regidor de Barcelona, aquell que passava per la nostra Rambla amb els melons que havia comprat a la plaça? Li dèiem: "l'home dels melons"!

Joan Griso i Descarrega. — Els companys d'oficina municipal em tornaran a dir quan passi: Descarrega el grisú: Aparteu... diguem, les criatures.

Jesús Ulled i Altemir. — Els ex-joves bàrbars trobem sempre mameles disposades. Visca la llet!

Frederic Herèdia. — Dimarts vinent surto cap a Escòcia a comprar bacallà.

RESSONS D'UN SOPAR INTIM

El sopar es celebra en un Centre d'Esquerra: és un sopar íntim d'home-

natge al regidor Vàchier.

Hi assisteixen uns 40 comensals. A l'hora del brindis un orador entusiasta parla de la unió de les Esquerres de Catalunya i diu: que si aquesta unió s'ha fet amb fins electorals és blasmable: s'havia de fer per sempre.

S'aixeca el senyor Vàchier i analitza les paraules de l'entusiasta. En aquesta anàlisi diu, poc més o menys: "Les Esquerres són integrades per "Acció Catalana", o sigui per elements gairebé de dretes, i per la "Unió Socialista", o sigui partit de classe. El programa a seguir, com a programa mínim, és el de les Esquerres Republicanes de Catalunya. Però resulta que "Acció Caatlana", o siguin les dretes, posa el veto que jo, en Vàchier, vagi a la Presidència de Foment. Jo sóc un home actiu; no m'aturo davant dels interessos que ara representarà Acció Catalana, substituint la Lliga, com són Companyies d'Aigües, Electricitat, Tramviés..."

I el discurs del senyor Vàchier, seguí llargament en aquest to de convivència i unió d'Esquerres.

—El dissabte donem una festa i la necessitem.

—Està bé, senyoreta; però li adverteixo que els balls moderns no els ballo gaire bé.

Atenció al lector: el text de la caricatura és una paròdia de la política catalana de l'època.

GLOSSARI

IMMORALS I AMORALS

Els diaris, aquests dies, n'han anat plens. La policia, i àdhuc el nou Comissari general en persona, s'han convençut de les immoralitats absolutament bacones i atemptatòries als rudiments del bon gust, que es comen en en cabarets i en cases titllades amb l'eufemisme de "mala nota".

Ensems i gairebé el mateix dia, copsem aquest joiell: "El senyor Josep Pla, redactor a Madrid de "La Veu de Catalunya", és, des de fa poc, segons ens comuniquen, redactor permanent del setmanari feixista "F.E." ("Falanges Españolas"), del qual n'és director el senyor Primo de Rivera."

Posseïts com es'em de la mania de recollir i d'arxivar dades de la vida barcelonina, hem retallat les dues notes esmentades i no hem tingut més remei que posar-les juntes a la ma-

teixa pila. Hi ha una semblança indistriable entre les infelices dones que es venen la vergonya per a satisfer la baixa animalitat d'un públic de perfectes porcs i els escriptors de tipus Pla, ço que vol dir que n'hi ha més d'un, que posen al mercat llurs habilitats polèmiques i estilístiques al servei de qualsevol senyor que els llanci tres pessetes, que és el preu clàssic de certs treballs.

La semblança comporta, però, una diferència entre les immoral del cabaret i els amorals de la premsa, a favor, precisament, de les primeres. Les dones nues de pèl a pèl que belluguen el cos i reganyen les anques damunt les taules d'un escenari, ensenyen el que tenen i són víctimes, les més de les vegades, de la misèria i de la desesperació que les lliura a la sortidosa d'uns empresaris putiners i a la cobejança tèrbola d'uns espectadors embrutits. Són dignes de llàstima, es fan creditors d'una humaníssima reparació i en el cas que s'hi trobin bé, llurs actes comencen i acaben en elles mateixes.

La prostitució en el ram intel·lectual és més greu i repugnant, per tal que hom manipula ideals i interessos que haurien de tenir-se per sagrats i cap vilesa ens sembla més execrable que la d'aquests escriptors que es venen l'ànima i la intel·ligència al més dient, i molt sovint al primer que passa i sense regatejar. És pitjor el cas de l'escriptor que s'avé a defensar el que sigui, canviant cada setmana la ideologia, que no pas la prostituta professional, arborada per una flama d'indignació i de rebellia.

Les tombarelles que les vicissituds de la vida o el propi tarannà fan donar a un home amb escàndol públic, àdhuc dels mateixos que se'n delecten i aplaudeixen, són excusables i mereixedores d'una justificació. Les capitombes dels pseudo-intel·lectuals que han fet vici i ofici del canvi de positura o de l'expressió de la manera de pensar per unes monedes o per una protecció que té més d'alcauoteria que de mecenatge, mereixen més que el carnet de periodista, la "cartilla" de la venedora de manyagueries a tant l'estona.

PANICAL

—Que no es disfressarà, aquest any, senyora Antonieta?

—Ah, no senyor, no! No m'ha agradat mai de cridar l'atenció del públic. Sóc massa bonica per a tapar-me la cara.

Noticiari

Mundial

Cabra del Camp, 1. — L'Alcalde d'aquesta població i el de Tornabous s'han canviat melangiosos telegrams de felicitació, concebuts en els següents termes:

"Tornabous. Alcalde. En felicitar-te nomenament Alcalde, revisc amb delectança plàcides hores nostra juvenesa jugant bales carrers nostre poble nadiu. El Secretari, Puigpelat. Vist i Plau. L'Alcalde, J. Batlle."

"Cabra del Camp. Senyor President digna Corporació Municipal. Agraeixo telegrama i comparteixo desori i alegria que, després de vuitena vegada presentar-te candidat, poble hagi fet justícia nomenant-te primer conseller. Recordo que en moments de lleure nostra joventut pronosticava que arribaries a Batlle. L'Alcalde, Lluís Camalluent."

Dos Rius, 1. — En una reunió que el Sindicat del Ram de l'Aigua tingué, ahir a tres quarts de sis, s'acordà de protestar iradament i respectuosa davant el Ministre de Marina i Ultramar, contra l'impost sobre l'aigua provinent de les aixetes, ja que a no trigar seria la ruïna dels industrials afiliats al nostra ram, ram, rataplum, el qual tants de beneficis presta al país.

Signaren l'acord pel Gremi de Farmacèutics, A. Carabanya; pel de Taverners,

T. Aquaviva; i pel de Lleters, T. Xerigot.

Tarragona, 1. — El Director de Duanes del port de Tarragona, ens comunica que com en els dies anteriors hi havia tornat haver moviment al Port. La població està alarmadíssima. S'han suspès les excavacions a la ciutat romana. Es fan comentaris per a tots els gustos i per encàrrec.

Salt, 1. — Ens comuniquen de Salt que dimecres passat, quan l'inofensiu ciutadà Busquets tornava tranquil·lament del treball, es topà amb un individu, qui posant-se l'índex a la punta dels llavis per a indicar que no digués res, li donà una pistola.

En Busquets, molt desconcertat, agafà maquinalment l'eina i distretament se la posà a la faixa.

Encara no havia caminat cinquanta passes quan se li apropà un altre subjecte, per cert horriblement esverat, el qual mentre el saludava feixísticament amb l'una mà enlaire, amb l'altra li lliurà una cartera plena de bitllets de Banc, dient-li textual: "teniu, si us plau."

En Busquets es quedà veient visions i aprofitant aquest estat d'èxtasi i de semi inconsciència es ficà la cartera a la butxaca i maquinalment es posà a córrer cames ajudau-me.

En arribar a casa i un cop hagué contat els grats esdeveniments a la seva muller, estigué a punt d'anar-ho a denunciar tot, amb brutal franquesa, a la policia, però la seva bona dona li ho tregué del cap i li féu veure com encara foren capaços de marejar-lo fent-lo anar a declarar i fer-li

HOTEL MEUBLÉ EL RECREO

"CASA MASQUEFA"

Esmerat servei en habitacions de 3, 4, 5, 6 i 10 pessetes. Amb servei d'aigua corrent freda i calenta.

Es lloga servei per a banquets.

R. de Sant, Antoni, 8

Princep de Viana, 3

Telèfon 12665

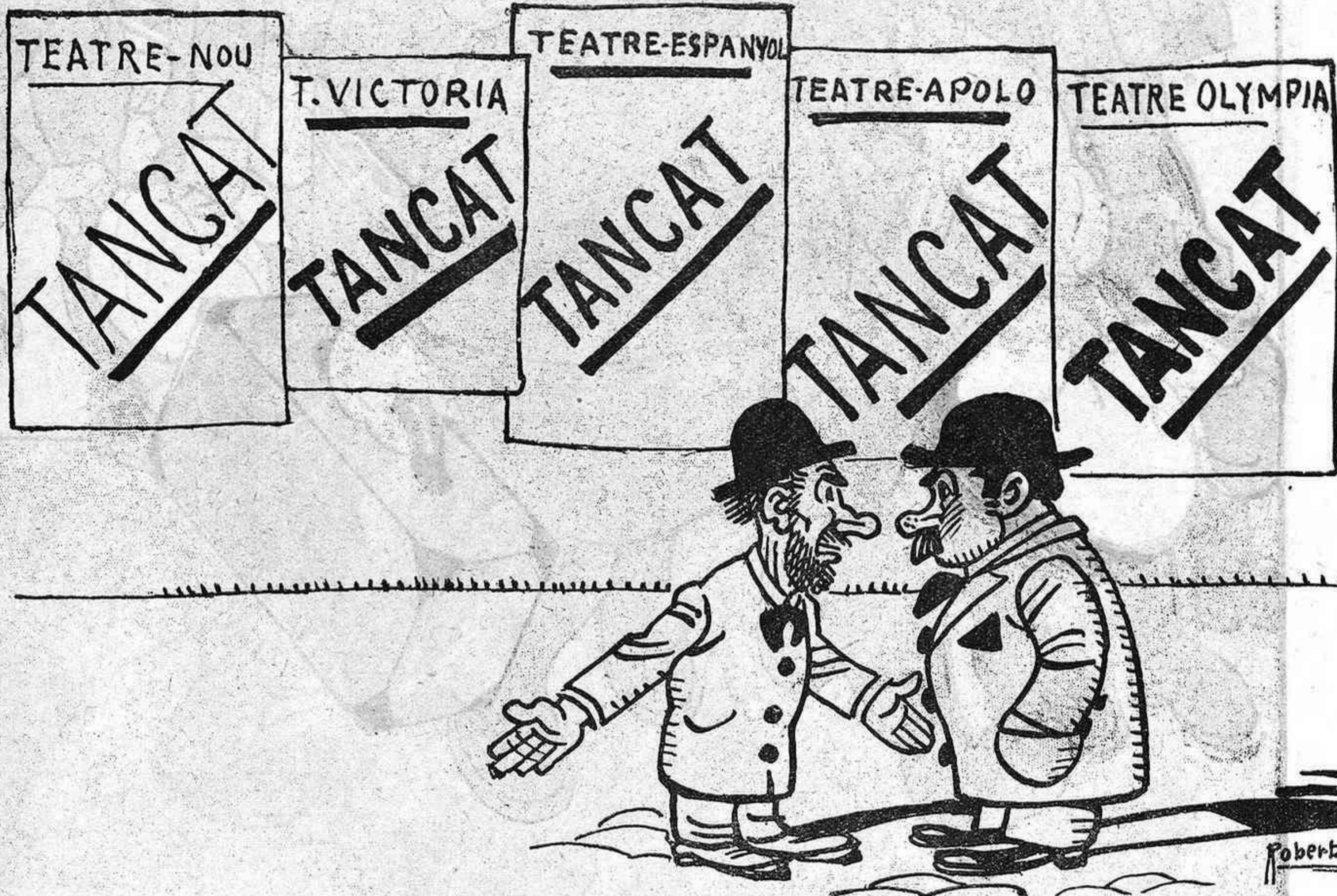
servir la cartera, amb que l'havien obsequiat, de peça de convicció.

Tan bells raonaments, naturalment, el decantaren a fer marxa enrera dels seus propòsits.

Quina no fou, però, la sorpresa d'aquell honrat ciutadà, en veure, a l'endemà, que la Premsa de Salt publicava cínicament que en Busquets s'havia escapolit després d'haver perpetrat un atracament!... I després encara diran...

Pau, 1. — El Clan feixista d'aquesta vila ha inaugurat una emissora de ràdio la qual funciona amb el nom de Ràdio Clandestina.

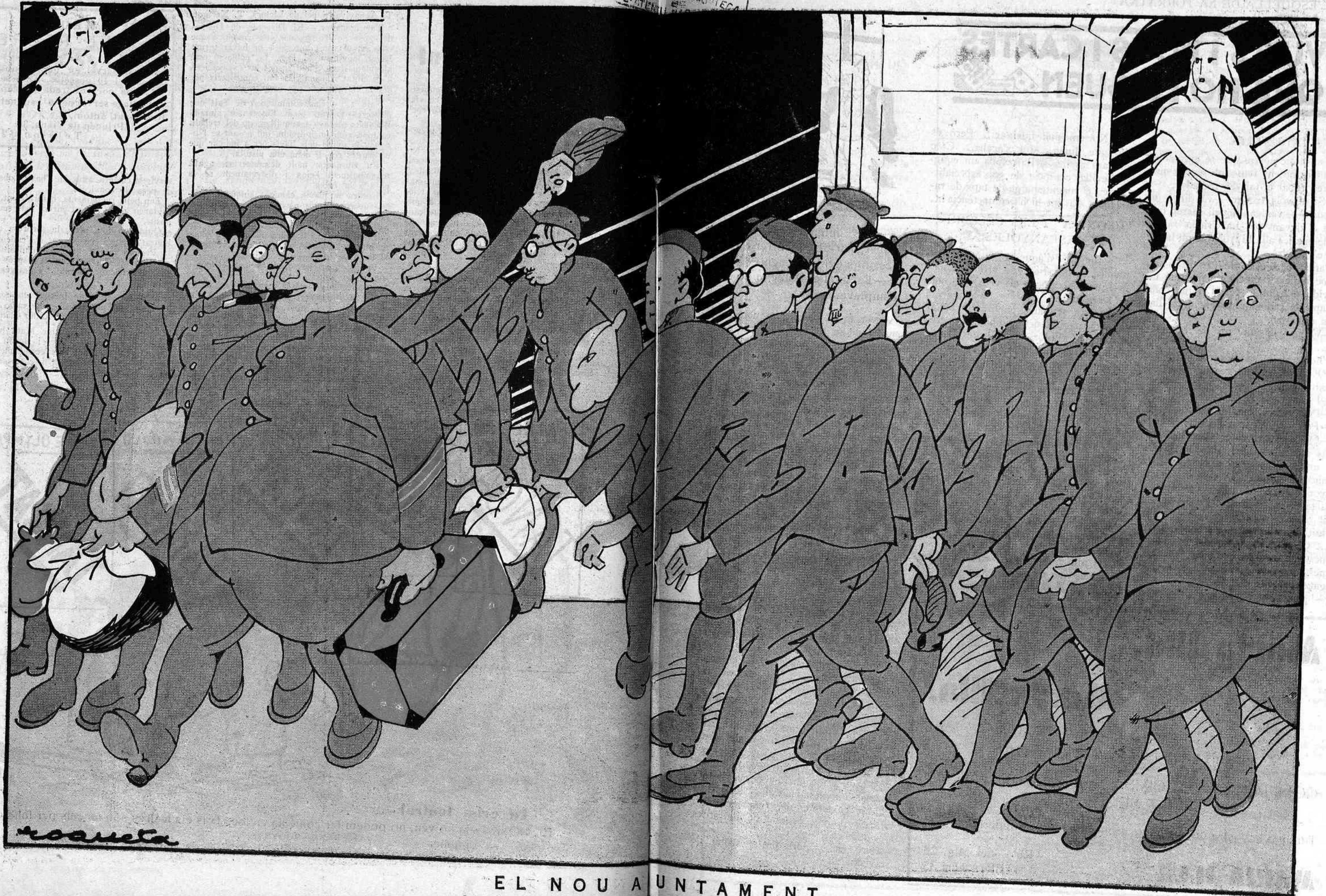
Bonaire, 1. — El Doctor Mata ha marxat cap a París, Londres i Berlín per tal d'estudiar els últims perfeccionaments per extingir més ràpidament i costosament la seva clientela.

La crisi teatral

EL COMIC — Ja ho veu, no podem fer comèdia enlloc. Tots els teatres són tancats per falta de públic.

— Es que, a la gent, interessa més la comèdia de la Lliga i d'en Cambo

EL NOU AJUNTAMENT
 L'entrada dels sorges a la sortida dels veterans.

VUITS I NOUS I CARTES QUE NO LLIGUEN

NOVA INDUSTRIA

A un amic nostre que té automòbil (nosaltres no ens fem amb segons qui) li varen robar el tap del radiador.

—Si el vols trobar —va dir-li un company—, ves cap aquell carrer que hi ha al davant de “La Criolla”, de 9 a 1 del matí, i allà hi trobaràs un home que te'l vendrà.

L'amic seguí el consell, es dirigí cap al lloc indicat i efectivament, veié un individu assegut al costat d'una colla de taps de radiador, arrencats damunt d'un sac.

—Venia per un tap de radiador que...

L'home no el va deixar acabar.

—Es aquest... no cerqui més... Si ho sabré jo!...

—I quant vos he de donar?

—Poca cosa... una pesseta.

—Però això és un robatori!...

—Quines paraulotes més mal sonants que diu, vostè! Això no és més que una petita operació comercial de tècnica moderna... La vida és difícil, senyor meu... Al cap i l'últim una pesseta no va enlloc... A més, aquest petit negociet, no és res més que una garantia per a vostès els automobilistes... Que *perden* el tap del radiador? Doncs ja saben on el poden trobar... Aquesta pesseta que ara paga, és per magatzematge...

—I marxa bé el negoci?

—No em puc queixar... Però és allò que diuen... tot s'acaba... Crec que ara arriba a Barcelona un equip de Sevilla, compost de 300 especialitzats en el magatzematge de taps de radiador... En tot hi ha competència!...

“CRONICA” I LES CELEBRITATS ESPANYOLES

“Crònica” d'aquesta setmana, no publica fotografies “de arte” d'aquelles que colleccionen els vells i els nois de setze anys.

Aquesta setmana, publica un retrat de mitja pàgina, del “simpático y acreditado” estafador, “el Chichito”, que ha subtilitzat trescentes mil pessetes, i ha ingressat a la presó per vint-i-sisena vegada.

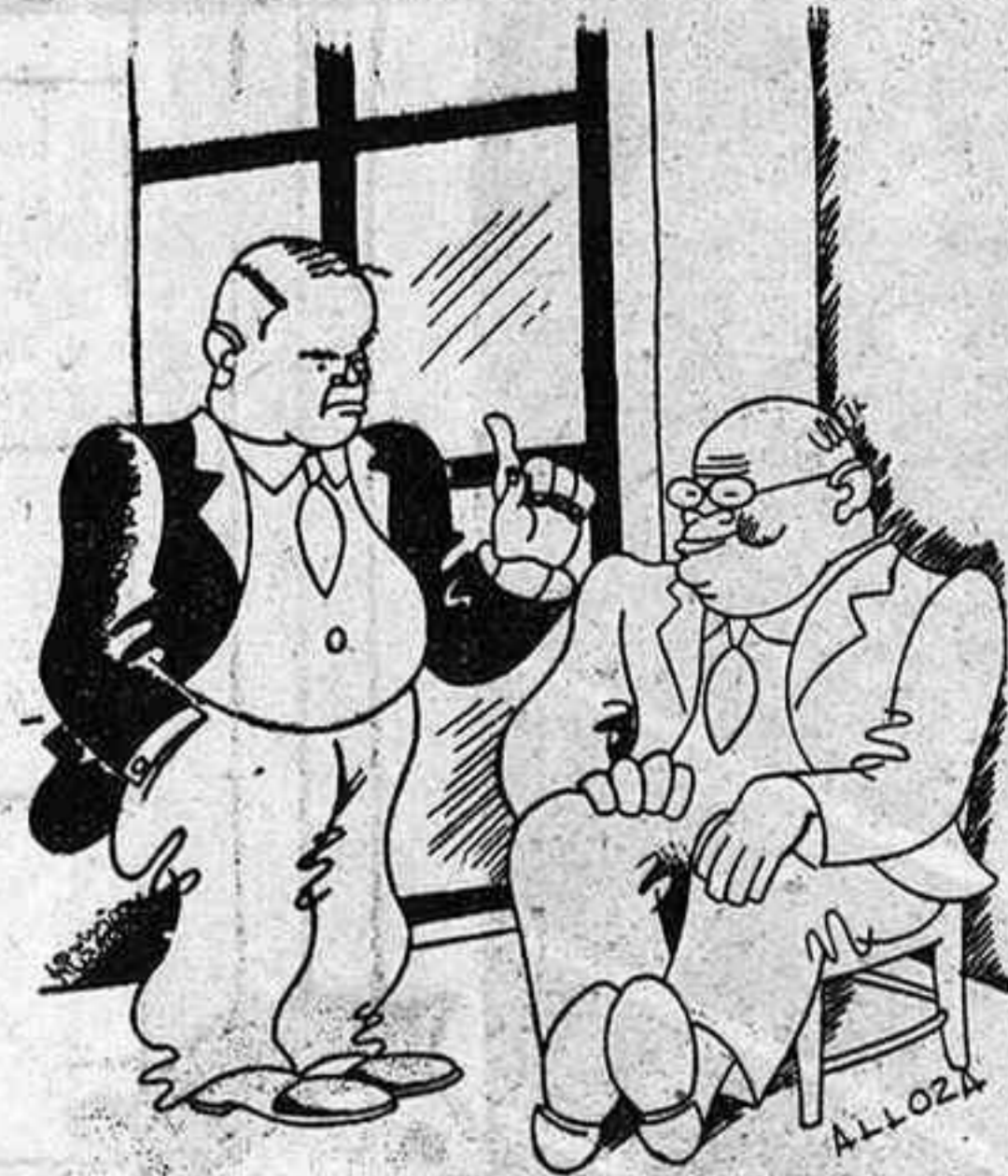
En fi, com poden veure, és tot un gran d'Espanya.

Doncs bé, “Crònica”, no contenta d'haver-li fet dues grans pàgines de reciam, ha demanat al subtil i pràctic financer, un autògraf que publica, dedicat als lectors d'aquest setmanari idiota, escrit i signat a la presó cel·lular de Madrid.

Francament, és trist de pensar que en tota Espanya, “Crònica” no hagi trobat cap altra celebritat que aquest estafador.

Es allò que diuen... cada u té les relacions que es mereix.

“ELS 6”

—Els diputats de la Lliga s'abstenen de concórrer a les sessions del Parlament.

—Es igual el Poble ja no hi complava.

Aquest és el nom d'un nou grup compost de sis artistes, que han decidit ajuntar les seves activitats, i presentar-se al públic en una exposició que tindrà lloc pròximament.

“Els 6” són tots ells ben coneguts de nosaltres. Els citarem per ordre rigorosament alfabètic.

Anem, Bartolí, Banigani, Porta, Ros i Shum. Aquests sis humoristes estan disposats a radiar als quatre vents el seu bon humor, i és amb un veritable plaer que el nostre setmanari, dona la primera nova de la naixença d'aquest grup, que en uns moments no pas gaire encoratjadors aporta als barcelonins com una brisa d'optimisme. Visquin molts anys “Els 6”.

STAVISKI, HOME DE DIGNITAT

Diuen que Staviski es va suïcidar. El que no es diu, és que cap dels grans homes polítics de França que encobriren, ajudaren i s'associaren al gran “taruguista” s'hagi pegat un tret en trobar-se deshonorat. Dos periodistes es varen desafiar, però no va passar res.

Staviski, és l'home més decent de tots els que esdevingueren els seus còmplices. Amb Staviski s'afirma encara una vegada, el fracàs del capitalisme, règim podrit i corcat, que desapareixerà, com van desaparèixer les monarquies. La llàstima és que ja tarda massa a desaparèixer. Si almenys seguint l'exemple del financer tarat, tots els polítics bruts i deshonorat es suïcidessin!...

Però, ca!... Sort que en trobin de Staviskis...

Sta-vis-ki no hi ha res a fer...

Maria Illa,

sempre,

Maria Illa.

No hi ha sorteig que no reparteixi premis grans i un reguitzell dels petits

COMPREU ELS DECIMS EN AQUESTA LOTERIA I AVIAT SEREU RICS

Tenim a la vostra disposició la grossa de l'extraordinari de Maig

MARIA ILLA

Rbla. del Mig. 26
LOTERIA núm 35

PASSANT

QUINS MALDECAPS ENS DONARA LA CULTURA!

Ventura Gassol, conseller de Cultura, vol demostrar que en el seu departament es treballa. I per demostrar-nos que es treballa, s'ha proposat fer que la Generalitat editi una revista —“Revista de Catalunya”— amb la santa intenció que uns quants poetes facin bullir l'olla.

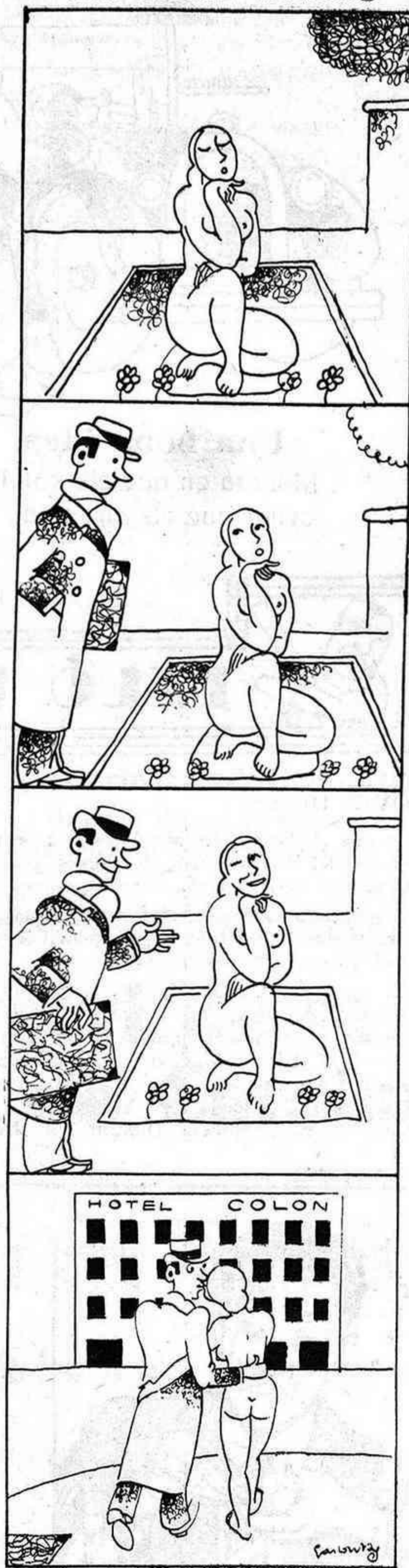
Això ha causat una certa sensació, un cert enrenou. La gent aliena al món de les lletres —que a alguns senyors literats més d'una vegada han confós amb les lletres de canvi—, s'ha quedat un xic estranyada. I ha dit:

—Es veu que els de la Generalitat tenen poca feina! Mira que editar una revista!

Entre la gent de lletres l'enrenou ha estat d'un altre ordre. Entre la gent de lletres l'enrenou ha estat per a pescar la col·laboració de la revista. I se n'ha parlat a l'Ateneu, i a les penyes dels cafès, i a les redaccions. Fins hi ha hagut un diari de la nit que ha obert una enquesta per a saber què opinaven de la revista en projecte els possibles interessats.

Un d'ells, el senyor Manuel de Montoliu, ha dit coses molt gracioses. En volem recollir dues perquè val la pena. El crític de “La Voz de su Amo”, diu: “No cal dir que si, seguint l'exemple donat en tantes altres manifestacions, la Generalitat vol fer, amb aquesta publicació subvencionada, cultura de partit i no cultura simplement i totalment catalana, haurà de comptar amb la inhibició de tota la intel·lectualitat catòlica de Catalunya”.

Nosaltres temem que el senyor de Montoliu s'alarmi inútilment. Nosaltres temem que el senyor de Montoliu s'equivoca. Nosaltres temem que sigui al revés: que s'hagi d'inhibir la intel·lectualitat no catòlica i no pessebrista... perquè a pesar d'ésser nascuda sota el guiatge de la República —perquè la Generalitat és també la República— siguin copades per la intel·lectualitat catòlica!

UN FORT AMOR

Historieta muda

FITXES**SOL D'HIVERN**

Nang! Nang! Han caigut les dues de la tarda damunt del Paral·lel.

Quin sol! Tebior de ploma!

Placeta agra i feta per força davant d'un quarter de policia. Radi de carrers.

Una ombra de mandra estiuenca damunt de tot. Els carrers i la placeta són regats amb “manguera”. Mercat de rebuig de taronges. Vells enfonsats en l'oblit. Sorges plens de palla de poble. Polícies sornaguers fent l'ullet, protectorament, a unes dones a les quals el sol roba el maquillatge. Pobres esdernegats, amb tifus en els reconcs de la boca.

Una paret, semblant a la paret de les lamentacions, carregada amb el pes que repenja en ella tanta desferia humana. Tavernes que llangotegen per les fenelles que deixen els recolzats: tavernes que s'enfonsen amb visibles omelics de bótes.

Les “mangueres” estenen al sòl una xarxa d'aigua. El Sol hi posa reflexes d'escales de peix.

Dues noieta d'uns deu anys, espectrals, transparents gairebé, juguen sota el sol d'hivern, a veure qui escupirà més sang. Una tos fonda acompanya el joc.

I diu l'una, triomfalment: —“Jo n'escupo més que tú! Et guanyo!”

La seva rialleta es trenca amb un soroll que no se sent, de vidre, com el sol dintre les gotes d'aigua que polvoritza la “manguera”.

L'altra noieta sent recança de la victòria de l'amiga, i esperona la seva tos cercant, angoixosa, escupir més sang!

Sol d'hivern! Quin sol més tebi!

ANOTO...

Que hi ha homes que són més dones que les dones, per la desoladora fugacitat dels seus pensaments i les seves intencions.

Que el dol que es porta es va fonent lentament. Es veu gent vestida de negre que fa molt temps que s'ha tret del damunt la seva darrera toaleta melangiosa.

Que aquesta dona surt molt sovint d'ella, i en surt com l'espasi surt de la veina, com surt de la boca de la serp el dardell triangular de la llengua.

Que en començar totes les amors, són novella. Després ve la realitat.

Que hi ha gent, que es creu amb dret de tenir tota mena de torpituds, i parlar malament de les dels altres.

Que mai no has de demanar a qui t'estimi que ho faci de faisó diferent de la que ho fa. Tothom té per cada cosa una faisó d'estimar peculiar i és debades que cerquis canviar-la-hi.

DUES VISIONS BEN DIFERENTS

Un amic meu, Enric Checa, em parla de Port de Pollensa. Resumeixo les seves.

SANCHO GERMANS

Anissats - Aperitius - Conyac

Licors Fins - Especialitat

“AMER TURIA”

Carretera de Ribes, 3

Telèfon 51375

impressions:

—El món, que roda, aturat un instant sota un pinar de la Mediterrània. Escandinaus, anglesos, nord-americans. Es mastega jazz i xiclets. Mantons de Manila autèntics damunt nuses i vestits de many. Confidències amb vent de tot arreu. Exotisme obert. Aigua de mar que traspasa maquillatges i salabor de marisc que degolla el Coty.

Aquest cridar universal s'ofega en les sedes de la lluna mallorquina de Port de Pollensa, una lluna casolana i autòctona com l'ensaïmada.

Jules Chancel, reporter francès, ens ha parlat de Port de Pollensa des d'un hebdomadari parisenc. Resumeixo les seves impressions.

—Gent que balla "seguidilles", alemanys que forgen la futura guerra contra França i omplen els pous mallorquins de petrolis pesats. Ja en l'aigua dels pous de Port de Pollensa no poden devallar-hi els estels. Records de la Jordi Sand i de Chopin. Retrets estantissos del llibre: "Viatge a Mallorca". Ametralladores. Omplen Port de Pollensa, ultra els alemanys: argentins, catalans i maltesos. Afegim-hi moltes "sevillanes", vetllades per una mestressa amb els negres de Goya. Trites d'herba i calamarsos en llur tinta, denunciadors de la fonda de quatre pessetes.

I la "Giralda", no? Es estrany que aquest francès, com tants altres, no l'hagi obsequiada el món, traslladada de Sevilla a Port de Pollensa!

ESTAMPA DE LA TORRASA

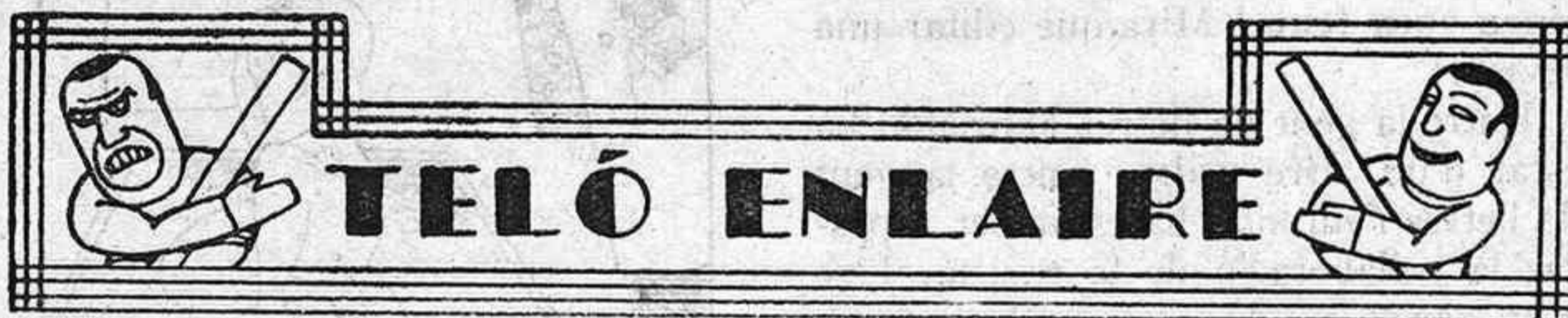
Uns solars assolellats. Comares que es pentinen l'una a l'altra. Un sol que s'emmoreneix damunt de pells negres. Escarpidors espessos xarrusquegen per entre nuades cabelleres olioses.

—"Cazi te encontré la dozenita!"
"Sacro Monte" a Barcelona. Una palmera botaruda sembla esperar que s'ajegui un ós a la seva ombra.

Ramon VINYES

Una bona idea
Manera en què els xòfers portaran els passatgers per evitar que els atraquin.

NOVES DIUEN...

... que el Teatre Espanyol tornarà obrir, després del Carnestoltes, les seves portes tancades.

... que la balança que té Josep Santpere a la mà no sap si decantar-se pel vodevil sonor o pel vodevil sense sonoritats.

... que "La Camisa de la Pompadour", revista madrilenya, pot dir-se que és una aixecada de camisa al públic de Barcelona, entengui's! El de Madrid ja se la deixa aixecar amb gust.

... que la "Sociedad de Autores de Espanya" encara segueix cobrant els drets

d'autors catalans en les recitacions de la ràdio. Hi ha que dir, únicament, que els cobra la "Sociedad de Autores Espanyoles", però que l'autor català, no.

... que el míting que celebraren a l'Espanyol els actors, amb motiu de la crisi del teatre, fou un èxit.

... que no es parlà dels excessius sous dels divos. I que això és molt interessant.

... que en Salvador Sierra va demostrar que és un actor-orador expeditiu.

... que l'Alexandre Nolla va treure molt partit del seu apropament amb Danton, parlà molt bé i molt dantonianament.

... que l'Enric Lluelles ha aprofundit en la situació del nostre teatre. I que parlà amb molta eloqüència i moltes dades.

... que Mercè Nicolau és una de les nostres grans actrius.

... que Mercè Nicolau, un dia i un altre dia, amb persistència i tossuderia va portant el seu gra de sorra al nostre teatre. Quan sembla que tothom defalleix, encara resta en peu de guerra la gran Mercè Nicolau.

... que en el "Teatre Stúdiom" s'ha estrenat el pas de comèdia de Joan Cumelles: "Oh, amor, amor!" El públic rebé molt bé l'obra.

... que de Joan Cumelles també se n'ha de parlar com actor. Ha fet un èxit amb el "Ramon" de "La Pecadora", amb l'"Obel" de "La Dama Enamorada", amb el "Pauet" de "Teta la Gallinaire". Joan Cumelles té dots de primer actor.

... que sembla que va endavant la temporada de Teatre Català que patrocinarà la Generalitat.

... que en el concurs de Teatre Amateur han guanyat els premis Lluís Capdevila, Lluís Elies i Ramon Vinyes.

... que Barcelona té gairebé tancats tots els seus teatres. Oh, Barcelona ciutat d'estiu!

... que Roser Coscolla faria un gran paper en la Companyia que s'organitzi per a fer de nou Teatre Català.

Que exigeix

Martini & Rossi

assaboreix el millor vermut

Paga el mateix

I troba amb freqüència

monedes **d'or i argent**

Qui no exigeix

Martini & Rossi

no assaboreix la primera marca

Paga el mateix.

I mai no trobarà

moneda regal.

EXIGIU sempre botellons MARTINI & ROSSI (Vermouth, Aperitiu, Vermouth blanc) UNICS que als seus taps contenen monedes d'OR i ARGENT

Caricatura d'alguns regidors del nou Ajuntament

FERRAN DE SAGARRA

Una calba de capellà de bosc.
Una veu aspra de capellà de bosc.
Quin capellà de bosc hauria fet Ferran de Sagarra!

JAUME VACHIER

Uns ulls esperitats, molt oberts.
Uns cabells que converteixen el cap de Jaume Vachier en un cap de Medusa: de Medusa municipal.
L'obsessió del trànsit. A casa seva té ratlles blanques i fanals verds i vermells als passadissos.

DURAN I VENTOSA

Un cap gris.
Una veu grisa.
Sota la grisor l'agulla fibladora de la doble intenció.

BAUSILI

Una guardiola, com pertoca a un home de la Lliga. En ells, tant aficionats a les finances, el millor símbol es aquest: una guardiola.

CARLES PI I SUNYER

Un senyor.
Aquesta cosa vertaderament extraordinària que es un senyor.

SERRA HUNTER

Un savi.
Totes les virtuts i tots els defectes d'un

savi.

Mirada d'home bò. Testa d'home intel·ligent.

Mereix un destí millor que el d'anar a l'Ajuntament.

GRANIER BARRERA

Socialista.

Un manyoc de nervis en vinagre.

VICENÇ BERNADES

Procedeix del periodisme.

Això, mantes vegades, pot ésser una garantia.

FRANCESC CARBONELL

Metge.

Ulleres de metge.

Calba de metge.

Bona voluntat de metge.

CORTES

Metge, també.

I, per torna, cunyat de metge.

HILARI SALVADOR

De la Barceloneta.

No en sabem res més.

MORI

Un altre metge.

Tants metges a l'Ajuntament fan una mica de por.

AMERICAN

American Radio
RAMBLA CATALUÑA, 89
BARCELONA

Apunte Vd. esta dirección y pida catálogo cuando desee comprar un aparato de calidad y garantizado

Precios sin competencia

CLINICA GALLEGO

Vies urinaries-Matriu-Sifilis-Impotencia-Diaterna-Raigs X

Director: Doctor J. RIU

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9

18 Nou de la rambla, 18

Diumenges, de 10 a 1

Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya

OPERACIONS QUE REALITZA:

Estalvi a la vista - Estalvi a termini - Comptes d'Estalvi - Comptes de contribuent

Oficines centrals: **Barcelona** - Palau de la Generalitat de Catalunya

SUCURSALS:

BADALONA: Francesc Layret, 149

GIRONA: Plaça de l'Oli, 1

IGUALADA: Born, 2

LLEIDA: Carme, 28

MASNOU: Prat de la Riva (Casa de la Vila)

SANT FELIU DE GUIXOLS: Rambla Antoni Vidal, 35

TARRAGONA: Apodaca, 3

VILANOVA i GELTRÚ: Rbla. Francesc Macià, 1

ESQUELLOTS

Diuen si Calvo Sotelo, aquell senyor tan popular en temps de la Dictadura — a. f. p.—serà indultat.

Governant Lerroix no serà res d'extrany, la veritat.

—o—

L'alcalde de Madrid diuen que es vol passar al partit radical, com un senyor qual-sevol.

Ja faran broma els madrilenys.

DOCTOR MORA - Vies Urinaries
Sífilis, Impotencia.
Plaça Universitat, 1- De 10 a 1 i de 4 a 8

Un diari de la nit comenta el projecte de Ventura Gassol de publicar una revista. I diu: "¿Publicar una revista? ¿Para qué? ¿Para que una serie de escritores amigos de Gassol de sus corifeos, de aquellos que estando él en el destierro, se burlaron de él y le desprestigiaron — vayan a cobrar cada mes unos duros por su colaboración?"

Potser té un xic de raó el diari de la nit.

—o—

Diuen que aquest any el Carnestoltes serà tan divertit.

Estant de dol la Lliga? Mai no ho hauriem dit.

El senyor Botella Asensi, parlant de les actuals Corts, ha dit unes paraules que ens plau recollir: "... pero desde luego, débese disolver, y mejor fuera que no hubieran nacido, pues si de las Cortes Constituyentes pudo decirse que en sus últimos tiempos se habían divorciado del país, del actual Parlamento cabe asegurar con plena convicción que no lo han representado nunca."

A don Ale aquestes paraules deuen haver-li fet ben poca gràcia.

—o—

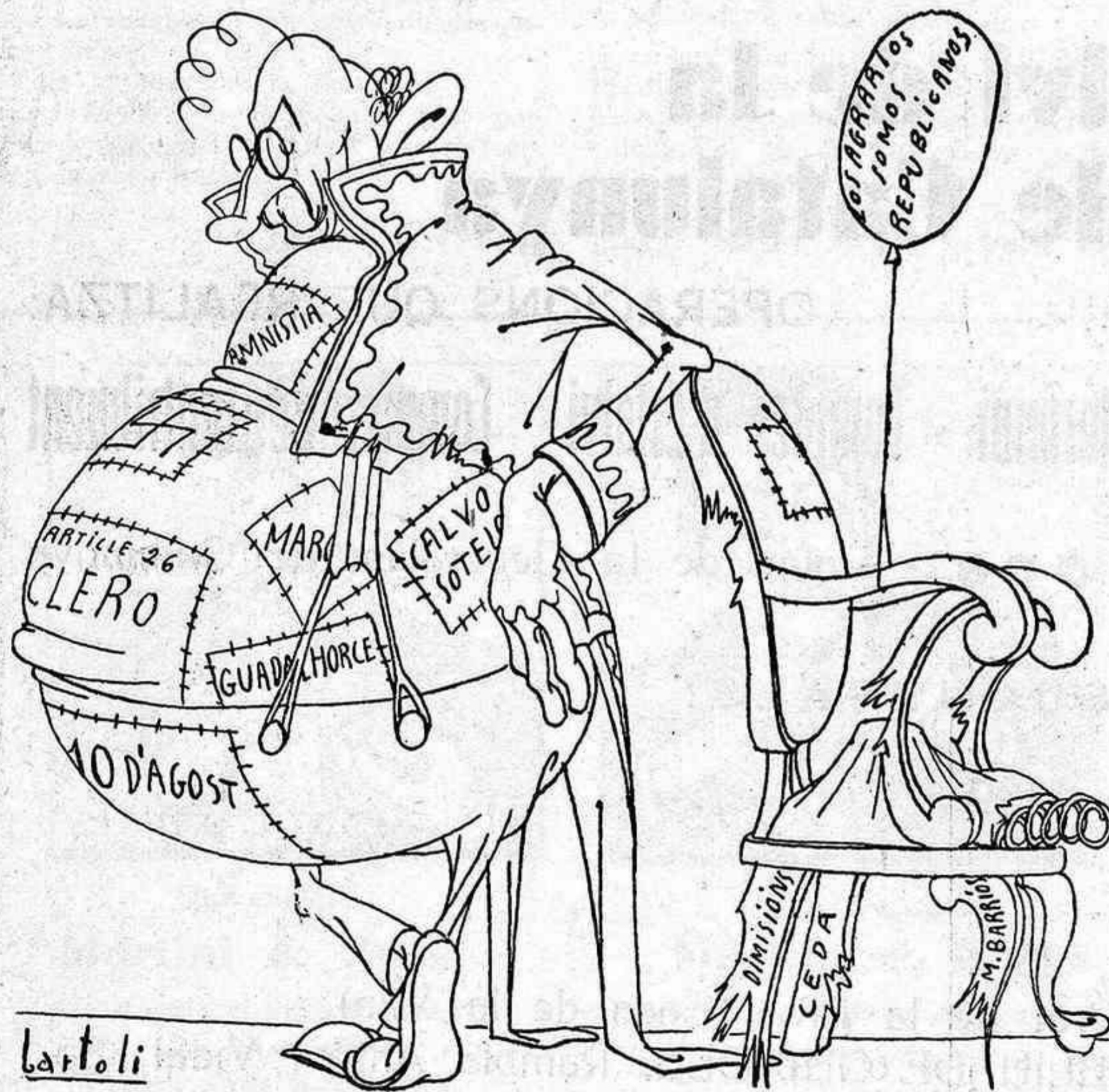
A Esplugas, un noieta ha trobat quaranta mil duros. Trobar quaranta mil duros no és una cosa que passi cada dia. Trobar quaranta mil duros és una cosa veritablement extraordinària. Però encara ho és més que hagin estat trobats en monedes d'or antigues i en l'interior d'una taula.

I pensar que hi ha gent que encara creu que les taules sols serveixen per a menjar o per a escriure!

Llegim: "Per la policia ha estat recollit el setmanari *La Monarquia*. (E. P. D.)

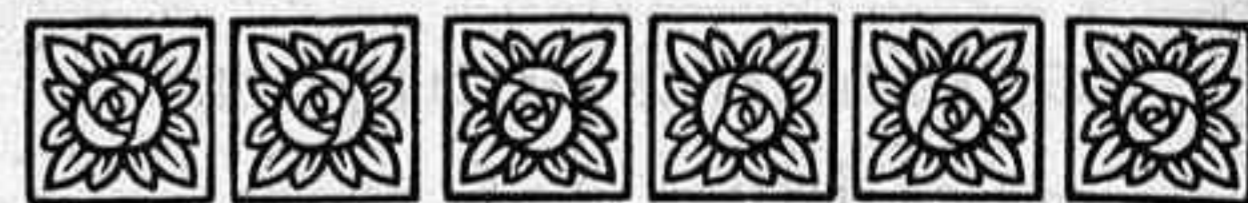
I pensem: Ah, però es publica un setmanari que es titula *La Monarquia*? de aGssol o de sus corifeos, de aquellos que

Compreu **L'Esquella de la Torratxa**

Bartoli

DON ALE.—Si això dura arribarà que no sabré de quin color serà el vestit.

J. A. F.

Rda. Universitat, 17, 1er

L'organització més important d'Espanya
200 SUCURSALS

Trajos a terminis
Condicions favorables
Portant la roba,
fem confeccions
a 50 pessetes

Telefons { Informacions, 13845
Crèdits i 'Hechures', 13569
Tallers, 12426

Rda. Universitat, 17, 1er

Imp. Parlament, 52 - Tel. 34478

LA REGLA

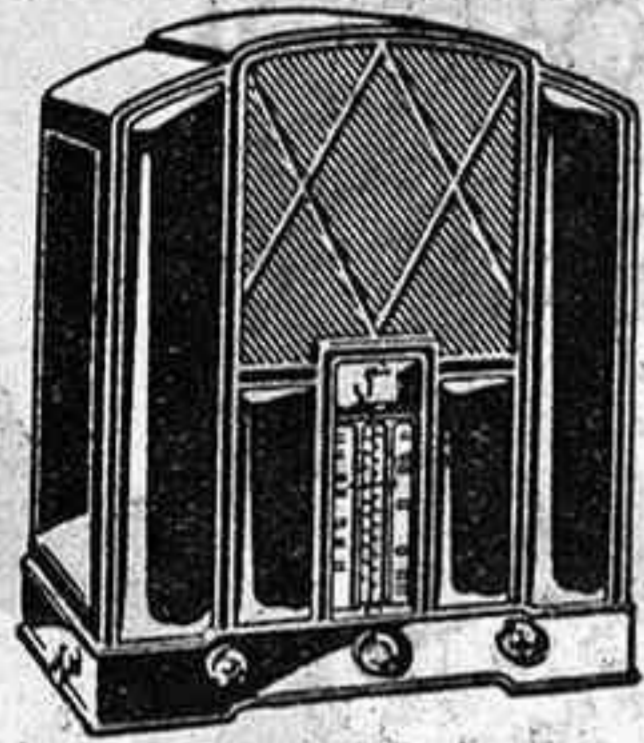
PERLAS "FEMI"

Marvellós producte de la ciència moderna d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB

Comptat

Plaços

DARRERES NOVETATS

Aparells de Radio

PERE PEREZ

«RADIO AFICIONADO»

Rambla de les Flors, 30

(tocant a la casa Llorens)

HOMBRES DEBILES

Impotents, mancats de vigor sexual, etc

Tabletas de vida «GRAFF»

(A América HERCULINA) retornen
la virilitat a l'home esgotat.

De venda a farmàcies i centres d'específics
Gratuitament enviarem folletí interessant

DEMANEU-LO A

LABORATORI «GRAFF»

Apartat, 415

VALENCIA

GRAFF

L'Orquestra - Orquestrina

JOVENTUT ARTISTICA

I ELS SEUS DIBUIXOS SONORS

AMB DECORAT PROPÍ

i elegantment uniformats

Representant: Antoni Tarragona

Carrer Moles, 27, 2.ª 4.ª - Barcelona

CONSULTORI MÈDIC del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL : Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7 : Festius de 11 a 1 : TALLERS, 29, entresol

LA BONA SOMBRA

Ball Continu tots els dies

de 6 a 9 i de 11 a 4 amenitzats per

DUES ORQUESTRES

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

APOPLEXIA

(Feridura)

PARALI - ARTERIOESCLEROSI

i totes les malalties derivades d'una defectuosa circulació de la sang, les evita i guareix l'antic específic vegetal i completament inofensiu.

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Espeífics

NOM DE GARANTIA

GANIVETERIA "ARTERO"

Casa assortida amb tota mena d'eines de tall pròpies del ram perruquer.

Especialitzada en l'arranjament (buidatge) i ajustament de navalles i màquines barberes.

Llibreteria, 9 (prop de la Plaça la República)

BARCELONA

STAMBUL - DANCING

(Estil Gran Casino)

Avinguda Francesc Layret, 106

Des de les 11 de la nit a 4 matí. Dillab. 23 dies festius, de 6 a 9.

Grandiós programa internacional de grans atraccions.

Quartet líric-còmic:

TOTS ELS DIES, MARAVELLÓS ESPECTACLE FRIVOL DE

LLUM I ALEGRIA

Orquestra típica argentina
Melodian Orchestra.

EL CARNAVAL DELS JAGRARIS

- I aquell per què no ve amb nosaltres?
—El coix? Diu que no vol disfressar-se.